

Література

1. Д'яконова І. І. Теоретико-методологічні основи функціонування банківської системи України: монографія / І. І. Д'яконова. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 400 с.
2. Гафурова Д. И. Развитие инновационных технологий в российском банковском секторе / Д. И. Гафурова. – М: «Анkil», 2009. – 160 с.

УДК 336.71

ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю.

к.е.н., доцент

ПИЛИПКО В. В.

Мукачівський державний університет

**ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ ЯК ЧИННИК УСПІШНОГО
ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ**

Депозитна політика банку виступає важливим елементом у формуванні науково обгрунтованої стратегії розвитку комерційного банку. Вона забезпечить стабільність та надійність функціонування не лише окремого банку, а й банківської системи країни зокрема. Підтримка власної ніші на ринку банківських послуг, а також напруженої конкурентної боротьби з суперниками вимагає постійного оновлення депозитних продуктів, застосування різноманітних фінансових важелів та інструментів впливу, підтримка ресурсної бази тощо.

Ринкові трансформаційні процеси вимагають створення ефективно функціонуючої, здатної до витримки конкуренції, а також стабільної банківської системи, яка здатна акумулювати та переміщувати кошти від інвесторів до споживачів капіталу. Важливою передумовою якісних перетворень у вітчизняній економіці має стати динамічне становлення фінансового ринку, до якого належить і ринок заощаджень населення. Сучасний етап розвитку банківської сфери, що проходить в умовах загостреної банківської конкуренції та періодичних кризових процесів на світовому фінансовому ринку, характеризується зростанням обсягів та різноманітністю банківських операцій; упровадженням новітніх послуг як для фізичних, так і для юридичних осіб.

Однак сьогоднішні позиції української банківської справи та практики проведення депозитних операцій бажають кращого. Вони потребують багатьох змін, пов'язаних з надмірною централізацією управління процесами формування і використання позикового фонду. За умови, коли банківські установи не можуть у належних обсягах забезпечити кредитування поточних потреб юридичних та фізичних осіб, а також реалізовувати потужні інвестиційні проекти, мати можливості конкурувати на ринку банківських послуг,

посилюється значення депозитних ресурсів, які банк повинен залучити шляхом проведення депозитних операцій.

З огляду на це, важливого значення набуває питання організації продуманої та ефективної депозитної політики, яка є основою стабільного розвитку банків та банківської системи загалом будь-якої держави, а також фактором забезпечення конкурентних переваг над іншими фінансово-кредитними установами. Формування та ефективна реалізація депозитної політики може забезпечити стійку позицію банку на фінансовому ринку. Саме через раціонально організованих взаємовідносин між банком та клієнтами можливо забезпечити ефективне зворотнє переливання коштів.

Наявність зваженої депозитної політики та практична її реалізація у повній мірі не може забезпечити стабільну роботу банку. Важливою умовою надання депозитних послуг є продаж ресурсів в комплексі з депозитним обслуговуванням. Це і призначення персонального менеджера по обслуговуванню депозиту, надання різноманітних рекомендацій у виді брошур, а також можливість клієнта вільно мати змогу звернутися в банк, не затрачаючи багато зусиль.

В сучасних умовах господарювання банки для залучення якомога більших коштів змушені надавати, крім відсотка, ще й додаткові фінансові бонуси своїм клієнтам (див. табл. 1). Так, наприклад, ПАТ КБ «ПриватБанк» при автоматичному продовженні вкладу встановлює процентну ставку, що діє в банку на дату продовження договорів цього типу і строку + надбавка 0,2% річних. Автоматичне продовження - це продовження вкладу на новий строк, яке здійснюється банком самостійно в автоматичному режимі. Якщо після закінчення строку клієнт зніме частину або всю суму вкладу, автоматичне продовження не проводиться.

Таблиця 1

Депозитна політика банків*

№ п/п	Банк	Сплата процентів	Можливість дострокового зняття або поповнення коштів	Термін вкладу	Ставка річних у грн	Ставка річних у дол. США
1.	ПАТ КБ «Приват Банк»	В кінці терміну	Передбачається можливість поповнення вкладу	1 міс.	14,00%	1%
				2-12 міс.	13,75%	3,50%
2.	ПАТ «Ощадбанк»	В кінці терміну, щомісячно або з капіталізацією	Передбачається можливість поповнення вкладу	6-12 міс.	14,50%	3,00%
3.	ПАТ «Укресімбанк»	Щомісяця або в кінці терміну	Передбачається можливість поповнення вкладу	2-18 міс.	10,00%	0,15%

Джерело: [1; 2; 3]

З вище наведеного можемо зробити висновок, що кожен банк організовує свою депозитну політику по-різному. При цьому, ПАТ КБ «ПриватБанк» приймає вклади від 1

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

місяця і тримає відсоткові ставки на рівні 14,0%. До прикладу, у ПАТ «Ощадбанк» найвища ставка у євро серед обраної депозитної програми. ПАТ «Укресімбанк» пропонує депозити ще й у євро, що збільшує можливість розширити клієнтську базу.

Основою проведення науково обґрунтованої депозитної політики має стати те, щоб спонукати підприємства, організації і населення зберігати свої поточні грошові кошти і нагромадження на тих чи інших депозитних рахунках, при цьому зацікавлювати банки у розвитку різних видів вкладів та впровадженні нових, більш прогресивних, форм депозитних рахунків. Водночас на сьогодні банки пропонують різні види депозитів із різними видами валют та термінами погашення.

Отже, з вище сказаного можемо зробити наступний висновок. Для того, щоб успішно здійснювати депозитну політику, банки намагаються залучити якомога більше ресурсів як у населення, так і в юридичних осіб. За цих умов на ринку банківських послуг наявна жорстка конкурентна боротьба за кожного клієнта.

Можна стверджувати, що при здійсненні депозитної політики банку необхідно враховувати дві групи факторів ризику. До першої належать зовнішні, а саме: рівень інфляції, рівень конкуренції, загальний стан ринку, на якому функціонує банк. Другу групу можна окреслити такими факторами як стратегічні цілі банку, пріоритетні завдання розвитку, прибутковість, ліквідність, впровадження нових видів депозитних ресурсів.

Дотримання цих умов зробить фінансову установу стійкою до впливу негативних факторів розвитку. При впровадженні депозитної політики як інструменту конкурентної боротьби необхідно оцінювати стабільність депозитів банку, характеру та обсягу залучених ресурсів. При цьому необхідною умовою є визначення оптимальної частини депозитів, яка б приносила постійно прибуток банку.

Кожному банку необхідно слідкувати за якістю та кількістю своїх депозитних продуктів. Але не є оптимальним той варіант, коли банки мають на меті запропонувати багато видів депозитів. Необхідною умовою забезпечення конкурентної позиції є створення перспективних і цікавих вкладів для клієнтів, орієнтованих на різноманітні потреби. Потрібно зацікавити вкладників, пропонуючи їм щоразу нові, більш різноманітні депозитні продукти. Для цього потрібно встановити оптимальну ставку процента, термін вкладу, можливість поповнення та дострокового зняття коштів, які би зацікавили і були доступними для кожного клієнта. Така політика новітніх видів депозитів дасть змогу банкам утримати свою нішу на банківському ринку, забезпечити достатню ліквідність, розраховатися із своїми зобов'язаннями і показати позитивний результат діяльності на перспективу.

Література

1. Офіційний сайт ПАТ КБ «ПриватБанк» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://privatbank.ua/>
2. Офіційний сайт ПАТ «Ощадбанк» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.oschadbank.ua/ua/>
3. Офіційний сайт ПАТ «Укрексімбанк» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.eximbank.ua/>

УДК 336.71

ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю.

к. е. н., доцент,

РЯШКО Н. В.

Мукачівський державний університет

ВПЛИВ ПРОЦЕНТНОГО РИЗИКУ НА ЦІНУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Банківська діяльність більше ніж будь-яка інша опосередкована ризиками. Даний факт обумовлює специфіку всіх внутрішніх банківських процесів, в тому числі і особливості ціноутворення на банківські послуги. Врахування ризиків банківської діяльності є важливою складовою політики будь-якого комерційного банку. Від їх своєчасності виявлення та повноти врахування залежить подальший розвиток банківської установи, її прибутковість та конкурентоспроможність.

Ситуація, яка на сьогодні склалася на ринку банківських послуг, характеризується високим рівнем невизначеності, оскільки вплив політичних та фінансових чинників як всередині країни, так і за її межами позначається на економіці України в цілому, що призводить до погіршення платіжного балансу країни, відтоку іноземних інвестицій, і, як наслідок, до зростання валютного курсу, погіршення платіжної культури та активізації інфляційних процесів. У таких умовах ринкові процентні ставки показують високий рівень волатильності, що призводить до різкого зростання процентного ризику.

З огляду на зазначене доцільною була б розробка і впровадження комплексної функціональної моделі управління процентним ризиком банку, що дало б змогу, з одного боку, встигати за ринковими змінами, а з іншого – зберегти якість портфеля активів та пасивів.

Оскільки банківська діяльність опосередкована значними ризиками, то це знайшло своє відображення у процесах ціноутворення на послуги комерційного банку. При цьому, слід зауважити, що врахування ризиків є обов'язковим не тільки при ціноутворенні на кредитні ресурси, але і при визначенні вартості депозитів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>